

Simbolurile de Stat ale

R

ea



***Regulamentul cu privire la Drapelul de Stat a
fost aprobat
prin Hotărîrea Parlamentului nr. 17-XII din 12
mai 1990, Veștile nr.5/93, 1990.***

Drapelul de Stat al Republicii Moldova se arborează:

- pe clădirile în care au loc sesiunile Parlamentului Republicii Moldova sau ședințele consiliilor locale – pentru întreaga perioadă a acestora;
- pe clădirile Parlamentului Republicii Moldova, Președinției Republicii Moldova,

Guvernului Republicii Moldova, organelor administrației publice locale-permanent;

- pe clădirile ministerelor, departamentelor, ale altor autorități publice din Republica Moldova, pe clădirile întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor și pe casele de locuit – în zilele de sărbătoare și memorabile.

Drapelul de stat al Republicii Moldova poate fi arborat de asemenea la ceremonii și la alte solemnități, organizate de autoritățile publice, de întreprinderi, de instituții și organizații.

Simbolurile de stat

Drapelul de Stat al Republicii Moldova și imaginea lui, indiferent de dimensiunile lor, trebuie să corespundă întocmai proporțiilor stabilite și reprezentării în culori și celei grafice, care se anexează.

Răspunderea pentru îndeplinirea strictă a tuturor cerințelor legale în privința Drapelului de Stat al Republicii Moldova se pune pe seama conducătorilor autoritățile publice, întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor, cărora li s-a acordat dreptul de a folosi Drapelul de Stat al Republicii Moldova.

Istoria Drapelului



- Drapelul de Stat al Republicii Moldova — Tricolorul — este simbolul oficial al Republicii Moldova. El simbolizează trecutul, prezentul și viitorul statului moldovenesc, reflectă principiile lui democratice, tradiția istorică a poporului moldovenesc, egalitatea în drepturi, prietenia și solidaritatea tuturor cetățenilor republicii.
- Drapelul de Stat al Republicii Moldova — Tricolorul — reprezintă o pânză dreptunghiulară, formată din trei fâșii de dimensiuni egale, dispuse vertical în următoarea succesiune a culorilor de la hampă: albastru (azuriu), galben, roșu. În centru, pe fâșia de culoare galbenă este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova. Proporția dintre lățimea Stemei și lungimea Drapelului este de 1:5, proporția dintre lățimea și lungimea Drapelului — de 1:2.

Stema și drapelul Moldovei

Stema de Stat a Republicii Moldova adoptată în anul 1990, reprezintă un scut tăiat pe orizontală avînd în partea superioară - cromatică roșie, în cea inferioară - albastră. În mijloc este plasat capul de bour, avînd între coarne o stea cu opt raze. Capul de bour este flancat în dreapta de un trandafir cu cinci petale, iar în stînga de o semilună conturată. Toate elementele reprezentate în scut sînt de aur (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unei acvile, purtînd în cioc o cruce de aur (acvila crucială) și ținînd în gheara dreaptă o ramură verde de măslin, iar în stînga un sceptru de aur. Stema de stat este amplasată în centrul drapelului Republicii Moldova



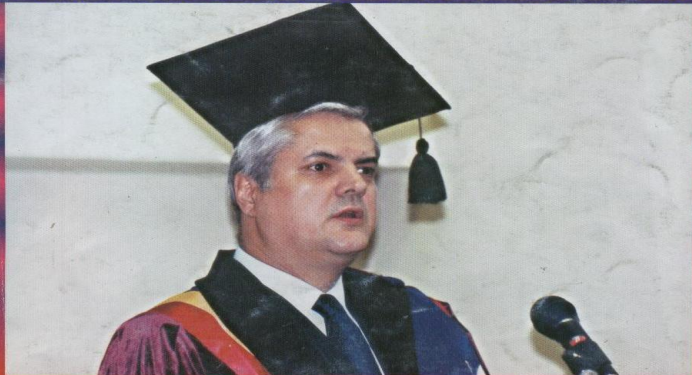
Din colecțiile DIB

MIL
N° 3 Iunie 2001

MOLDOVA ȘI LUMEA
МОЛДОВА И МИР



Excelența Sa Adrian NĂSTASE, primul ministru al României, Doctor Honoris Causa al ULIM

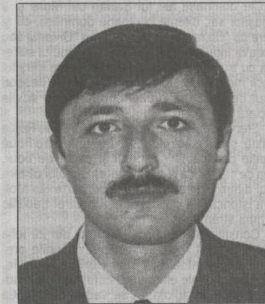


Adresa redacției:
MD-2012, or. Chișinău, str. Pușkin, 22
Tel.: 23-75-81; Fax: 23-37-93

Centre de corespondenți:
București Minsk Moscova Sofia Iași
tel.: 230-04-74 tel.: 21-71-80 tel.: 924-50-25 tel.: 55-25-88 tel.: 14-55-91

Simbolurile de Stat ale Republicii Moldova: tradiții istorice și contemporaneitate

Cezar MÎNĂSCURTĂ, doctorand



Pășind pe calea suveranității și independenței Republica Moldova, la începutul anilor '90, a purces la crearea fundamentului politic și juridic al statului de drept democratic. Țara noastră, a avut și, parțial, mai are de soluționat o serie de probleme generate de procesul de tranziție, probleme de mare anvergură, care cuprind toate subsistemele societății, inclusiv cel politic.

O parte indisolubilă a sistemului politic este și simbolică, adică simbolurile existente și utilizate în viața politică, acei ansamblu de mijloace plastice, ce redau viziile politice, acțiunii politice un sens și un colorit, fie evident, fie camuflat. (A se vedea Мисков Д. А. Политика и символы. Москва, 1999). O importanță deosebită din acest ansamblu de simboluri îl au simbolurile naționale de stat.

Statul are nevoie să se deosebească de celelalte țări, deoarece el instituie anumite semne care îl individualizează, îl reprezintă și îl deosebesc. Aceste semne se adoptă (aprobă) prin hotărâri speciale și confirmă autoritatea statului oriunde ar fi prezente, devenind cu timpul simbolurile lui oficiale și fiind prezentate prin drapelul, stema și imnul de stat.

Inițiativa punerii în discuție a problemei simbolurilor naționale aparține populației băștinașe și majoritate din Republica Moldova, care a devenit deosebit de activă la sfârșitul anilor '80 și a întreprins o serie de eforturi energice pentru a restabili memoria etnico-istorică, revocând adevărul istoric. Interesul față de tradițiile legate de simbolurile naționale a crescut mult și s-a aprofundat.

Simbolurile statului își au rădăcinile în cele mai străvechi timpuri. Cercetările efectuate de savanți și experți în domeniu, care au format trei grupuri independente, reprezentând Institutul de Istorie al Academiei de Științe, Asociația Istoricilor din Moldova și Institutul de Istorie al Partidului Comunist din Moldova, au demonstrat că apariția simbolurilor de stat (naționale) îndeosebi a Drapelului și a Stelei, este legată de formarea Statului Moldovenesc independent de la mijlocul secolului XIV. Primele steaguri moldovenesci reprezentau pinze dreptunghiulare monoculare, cu dungi sau fără, cu embleme și inscripții de diferite culori, iar stindardele domnitorilor purtau stema principatului. Diferite surse istorice relatează că în sec. XV-XIX erau cunoscute peste 20 de drapele cu cromatică roșie sau vișinie, albastră-azurie, galbenă sau albă. Drapelele din anii domniei lui Ștefan cel Mare aveau un fundal roșu cu ornamentație galbenă-aurie sau verde, cel al lui Ieremia Movilă (1601) reprezentau o pinză roșie cu o dungă de un galben deschis, având ciucuri albaștri, roșii și galbeni. Cel mai des drapelele aveau cimp roșu, mai rar albastru sau galben. Totodată, pe drapele

era prezentă în mod constant stema Moldovei – capul de bour cu figuri stilizate, reprezentând soarele, luna și o steluță cu cinci raze. În cadrul revoluției din 1821, pe drapelul conducătorului Tudor Vladimirescu erau artistic îmbinate culorile roșu, galben și albastru.

În 1834 Poarta Otomană a emis un firman, care permitea oficial Țării Românești de a avea drapel tricolor (roșu, galben, albastru) cu fișii orizontale inegale. Drapelul tricolor cu fișii orizontale și inscripții între state-frăție, a devenit un simbol al Revoluției din 1848, purtat și propagat și de către revoluționarii din Moldova. Sub același drapel s-a desfășurat și mișcarea de unire a Principatelor Române. Din 1859, tricolorul cu culori dispuse vertical devine drapelul oficial al Principatelor Unite – Țara Românească și Moldova.

Teritoriul dintre Prut și Nistru, anexat de Rusia Țaristă în 1812 nu a putut avea drapel, ci numai stema, și aceea abia din 1824. Tricolorul reapare aici din 1917, fiind un simbol al mișcării de eliberare națională, generată de revoluția democratică rusă din februarie 1917, și a existat până în 1940, când are loc o nouă anexare a Basarabiei de către Uniunea Sovietică. Din ianuarie 1941, conform Constituției RSSM, drapelul reprezenta o pinză roșie cu seceră și ciocanul și cu litere aurii "RSSM", iar din 1952 prin motodul voluntariste Sovietul Suprem al RSSM a adoptat drapelul bicolor al RSSM, ale cărui părți componente nu au fost stabilite în baza tradițiilor steagului moldovenilor. Începând cu anul 1989-1990, tricolorul apare din nou în localitățile Moldovei, pe atunci sovietice (a se vedea stenograma ședinței Sovietului Suprem al RSSM din 27.04.90, sesiunea I).

Referitor la Stema de Stat de asemenea există numeroase surse istorice.

În 1350 a fost emisă prima monedă moldovenască, pe aversul căreia era capul de bour avind o stea cu cinci colțuri între coarne, în stînga o rozetă cu frunze, iar în dreapta semilună. Pe reversul monedei scria în latină "...Vod Moldaviensis". (A se vedea Kaindel R.F., Istoria Bucovinei).

Multe izvoare menționează, că din îndepărtate timpuri, capul de bour a fost simbolul principal al statului moldovenesc medieval: documentele Cancelariei Țării Moldovei (sf. sec. XIV); sigiliile domnești ale lui Ștefan cel Mare și a urmașilor săi; diferite blazoane domnești, cit și opere ca "Cazania" lui Vlașoam ori "Divanul sau gilceava Inteleptului cu lumea sau Jodețul sufletului cu trupul" a lui D. Cantemir. Către sfârșitul epocii medievale și în epoca modernă, deseori capul de bour era prezentat alături de acvila cruciată.

Stema Basarabiei, anexate în 1912 de Rusia Țaristă, și adoptată în 1924, deși reflecta o nouă situație politică, avea totuși și capul de bour, ceea ce semnifica recunoașterea faptului că teritoriul dintre Prut și Nistru a făcut parte din Moldova istorică, iar populația și-a păstrat tradițiile și limba strămoșilor.

Constituția Republicii Moldova din 29 Iulie 1924 a preluat reglementările și noțiunile preexistente referitoare la simbolurile naționale, adăugând și unele elemente noi (stabilirea imnului prin lege organică) (A se vedea Constituția Republicii Moldova, Titlul I. Principii generale, art. 12).

La 27 august 1991 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Hotărârea nr. 691-XII cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova în calitate de Imn al Statului a fost aprobat cîntecul "Deșteaptă-te române", lîndu-se ca bază tradițiile istorice ale luptei pentru independență, ale mișcării de eliberare națională și aspirările poporului Republicii Moldova. Către sfârșitul aceluiași an s-a creat o situație confuză între Republica Moldova și România, deoarece a fost adoptată noua Constituție a statului român (8 decembrie 1991), care a stabilit în calitate de Imn de Stat același cîntec "Deșteaptă-te române". Astfel două state suverane și independente aveau un imn identic.

La 7 Iunie 1994, pornind de la necesitatea creării unui nou Imn de Stat, a fost abrogată vechea Hotărâre nr. 691-XII și adoptată o nouă Hotărâre a Parlamentului nr. 140-XIII "Cu privire la Imnul de Stat", prin care se stabilește, că pînă la aprobarea unui nou Imn de Stat, în calitate de Imn se va utiliza cîntecul "Limba noastră" (versuri de A. Mateevici, muzică de A. Cristea), iar la 22 Iulie 1995 prin Legea organică nr. 571-XIII "Cu privire la Imnul de Stat al Republicii Moldova" a fost aprobat același cîntec "Limba noastră".

Reieșind din cele enunțate mai sus, s-ar putea afirma că actualele simboluri de stat ale Republicii Moldova sînt expresia ființei sale naționale și sînt apreciate ca forme superioare de exprimare a adevărului și a sentimentelor poporului, care reflectă prin limbaj plastic și imagini codificate înlăuntrul istorică din trecut și prezent, exprimîndu-și aspirațiile poporului. Tot ceea ce a fost mai bun în istoria noastră, s-a produs sub semnele, care astăzi constituie simbolurile statului, simboluri ale vitalității, măreției și demnității moldovenilor.

Din colecțiile DIB

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

adoptată la 29 iulie 1994



Chișinău, 2006

Articolul 12. Simbolurile statului

(1) Republica Moldova are drapel, stemă și imn.

(2) Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolor. Culorile sînt dispuse vertical, în ordinea următoare, începînd de la lance: albastru, galben, roșu. În centru, pe fișia de culoare galbenă, este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova.

(3) Stema de Stat a Republicii Moldova reprezintă un scut tăiat pe orizontală avînd în partea superioară cromatică roșie, în cea inferioară - albastră, încărcat cu capul de bour avînd între coarne o stea cu opt raze. Capul de bour este flancat în dreapta de o roză cu cinci petale, iar în stînga de o semilună conturnată. Toate elementele reprezentate în scut sînt de aur (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unei acvile naturale purtînd în cioc o cruce de aur (acvila cruciată) și ținînd în gheara dreaptă o ramură verde de măslin, iar în cea stîngă un sceptru de aur.

(4) Imnul de Stat al Republicii Moldova se stabilește prin lege organică.

(5) Drapelul, stema și imnul sînt simbolurile de stat ale Republicii Moldova și sînt ocrotite de lege.

Din colecțiile DIB



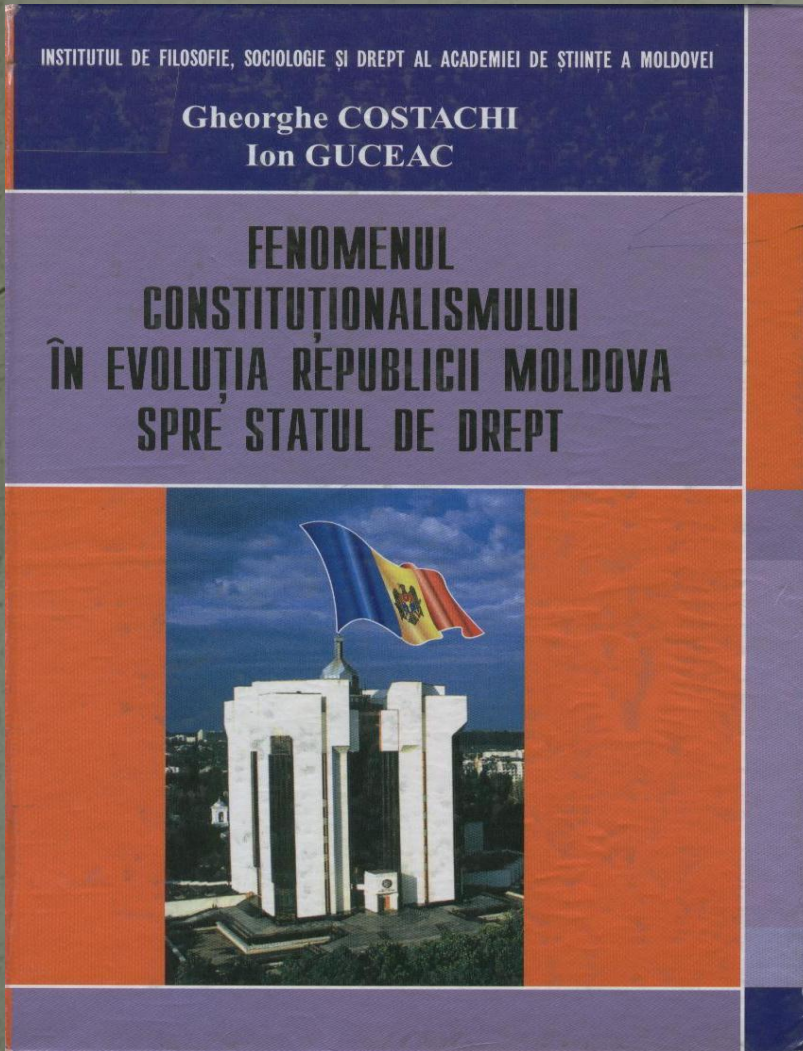
Статья 12

Государственная символика

- (1) Республика Молдова имеет флаг, герб и гимн.
- (2) Государственным флагом Республики Молдова является триколор. Цветные полосы расположены вертикально в следующей последовательности от древка: синяя, желтая, красная. В центре, на желтой полосе, изображен Государственный герб Республики Молдова.
- (3) Государственный герб Республики Молдова представляет собой пересеченный щит, сверху — красное поле, внизу — синее. В центре щита изображена голова тура, между рогами которого — восьмилучевая звезда, справа от головы — пятилепестковая роза, слева — полумесяц, обращенный и слегка наклоненный влево. Все элементы на щите золотистые (желтые). Щит помещен на груди натурального орла, держащего в клюве золотой крест (орелкрестоносец), в когтях справа — зеленую оливковую ветвь, слева — золотой скипетр.
- (4) Государственный гимн Республики Молдова устанавливается органическим законом.
- (5) Флаг, герб и гимн являются государственными символами Республики Молдова и охраняются законом.



Din colecțiile DIB



Din colecțiile DIB



Stema Republicii Moldova

Din Constituția Republicii Moldova

27 iulie 1991

Articolul 12

(3) Stema de Stat a Republicii Moldova reprezintă un scut tăiat pe orizontală având în partea superioară cromatică roșie, în cea inferioară – albastră, încărcat cu capul de bour având între coarne o stea cu opt raze. Capul de bour este flancat în dreapta de o roză cu cinci petale, iar în stînga de o semilună. Toate elementele reprezentate în scut sînt de aur (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unei acvile naturale purtînd în cioc o cruce de aur (acvila cruciată) și ținînd în gheara dreaptă o ramură verde de măslin, iar în cea stîngă un sceptru de aur.